

Sygn. akt VIII U 1079/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 stycznia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jolanta Łanowy - Klimek
Protokolant:	Małgorzata Skirło

po rozpoznaniu w dniu 24 stycznia 2017 r. w Gliwicach

sprawy B. K. (K.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

o umorzenie należności z tytułu składek

na skutek odwołania B. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

z dnia 22 kwietnia 2016 r. **nr** (...)

oddala odwołanie.

(-) SSO Jolanta Łanowy – Klimek

Sygn. akt VIII U 1079/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22 kwietnia 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. odmówił ubezpieczonej B. K. umorzenia należności z tytułu składek:

- na ubezpieczenia społeczne za okres od 06/2004 do 02/2009 w łącznej kwocie 54.463,86 zł (wraz z odsetkami i kosztami upomnienia).

- na ubezpieczenie zdrowotne za okres od 06/2004 do 02/2009 w łącznej kwocie 19.446,86 zł (wraz z odsetkami i kosztami upomnienia),

- na Fundusz Pracy za okres od 06/2004 do 02/2009 w łącznej kwocie 4.287,35 zł (wraz z odsetkami i kosztami upomnienia).

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż ubezpieczona wnioskiem z dnia 9 lipca 2014r. zwróciła się do ZUS o umorzenie zadłużenia z tytułu nieodprowadzonych składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą. Decyzją z dnia 25 sierpnia 2014r. ZUS określił warunki i kwoty

podlegające umorzeniu i poinformował ubezpieczoną o fakcie posiadania zaległości niepodlegających umorzeniu. Decyzja ta została doręczona w dniu 29 sierpnia 2014r. i uprawomocniła się w dniu 30 września 2014r. ZUS wskazał, iż warunkiem umorzenia należności wskazanych w decyzji było uregulowanie do dnia 30 września 2015r. lub objęcie w tej dacie umową ratalną należności niepodlegających umorzeniu tj. należności za okres od 1 stycznia 1999r. Ubezpieczona do dnia 30 września 2015r. nie uregulowała należności niepodlegających umorzeniu w związku z czym ZUS wydał decyzję odmowną.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczona wniosła o jej zmianę. Podniosła, iż w sierpniu 2014r. złożyła wniosek o umorzenie lub rozłożenie na raty zadłużenia.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując stanowisko zajęte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. ZUS wskazał, iż wniosek ubezpieczonej z 7 sierpnia 2014r. o rozłożenie na raty należności egzekucyjnych został pozostawiony bez rozpoznania z uwagi na brak kompletnej dokumentacji wymaganej przy ubieganiu się o udzielenie ulgi.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona B. K. w dniu 9 lipca 2014r. złożyła wniosek o umorzenie zadłużenia z tytułu nieopłaconych składek związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej za okres od czerwca 2004r. do września 2013r.

Decyzją z dnia 25 sierpnia 2014r. organ rentowy na podstawie art. 1 ust. 8 ustawy z dnia 9 listopada 2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność określił, iż według stanu na dzień 9 lipca 2014r. umorzeniu będą podlegały należności z tytułu składek:

- na ubezpieczenia społeczne za okres od 06/2004 do 02/2009 w łącznej kwocie 54.463,86 zł, w tym z tytułu: składek – 28.252,86 zł, odsetek – 26.037 zł, kosztów upomnienia 174,60 zł,
- na ubezpieczenie zdrowotne za okres od 06/2004 do 02/2009 w łącznej kwocie 19.446,86 zł, w tym z tytułu: składek – 10.129,86 zł, odsetek – 9.143 zł, kosztów upomnienia 174 zł,
- na Fundusz Pracy za okres od 06/2004 do 02/2009 w łącznej kwocie 4.287,35 zł, w tym z tytułu: składek – 2.158,35 zł, odsetek – 1.955 zł, kosztów upomnienia 174 zł.

W treści decyzji ZUS wskazał, iż decyzja z dnia 25 sierpnia 2014r. nie jest decyzją umarzającą. Warunkiem umorzenia w/w należności jest spłata należności niepodlegających umorzeniu. Należności z tytułu składek za okres od dnia 1 stycznia 1999r. nieobjęte postępowaniem o umorzenie należy uregulować w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się tej decyzji wraz z odsetkami naliczonymi do dnia wpłaty.

Decyzja ta została doręczona ubezpieczonej w dniu 29 sierpnia 2014r. i uprawomocniła się w dniu 30 września 2014r.

W dniu 7 sierpnia 2014r. ubezpieczona wniosła o rozłożenie na raty należności z tytułu składek nie podlegających umorzeniu.

Pismem z dnia 13 sierpnia 2014r. ZUS zwrócił się do ubezpieczonej o dostarczenie dokumentacji niezbędnej do rozpoznania wniosku o zawarcie układu ratalnego tj.:

- sprawozdań finansowych za ostatnie 3 lata - w przypadku prowadzenia pełnej księgowości,
- w przypadku rozliczania się na zasadach ogólnych: PIT 36 lub PIT 36L za ostatnie 3 lata, PIT 38-o ile wnioskodawca składał takie zeznanie - za ostatek 3 lata,
- PIT 28 - za ostatek 3 lata – w przypadku ryczału od przychodów ewidencjonowanych,
- aktualnego wyciągu z księgi przychodów i rozchodów za rok bieżący,

- oświadczenia o stanie rodzinnym i majątkowym oraz sytuacji materialnej osoby fizycznej,
- oświadczenia o rodzaju pomocy publicznej o jaką ubiega się wnioskodawca;
- w przypadku wnioskowania o pomoc de minimis należało złożyć dodatkowo zaświadczenie o wysokości otrzymanej tego rodzaju pomocy w roku bieżącym i w dwóch poprzednich latach, a jeżeli taka pomoc nie miała miejsca należy dołączyć oświadczenie o niekorzystaniu z pomocy de m. mis.

W dniu 26 sierpnia 2014r. ubezpieczona ponownie wniosła o rozłożenia należności na raty. Do pisma załączyła zeznanie PIT-28, PIT-28A i PIT-0 za 2011r., PIT-28 i PIT-28A za 2012r., PIT-28 i PIT-28A za 2013r. oraz oświadczenie o stanie rodzinnym i majątkowym oraz sytuacji materialnej osoby fizycznej nie prowadzącej pełnej księgowości oraz oświadczenie przedsiębiorcy o nieotrzymaniu pomocy publicznej.

Ubezpieczona nie przedłożyła w ZUS aktualnego wyciągu z księgi przychodów i rozchodów za bieżący rok tj. 2014.

Kolejnym pismem z dnia 13 sierpnia 2014r. ZUS poinformował ubezpieczoną, że dodatkowym warunkiem rozłożenia na raty należności z tytułu składek jest nie posiadanie kosztów egzekucyjnych należnych Dyrektorowi Oddziału działającemu jako organ egzekucyjny. ZUS wskazał ubezpieczonej wysokość należnych kosztów egzekucyjnych figurujących na jej koncie w wysokości:

- FUS w łącznej kwocie 2.106,10 zł,
- FUZ w łącznej kwocie 904,80 zł,
- FP w łącznej kwocie 184,90 zł,

które należy uregulować w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego pisma.

Pismo z dnia 13 sierpnia 2014r. ubezpieczona otrzymała w dniu 20 sierpnia 2014r.

W dniu 26 sierpnia 2014r. ubezpieczona wniosła o rozłożenie kosztów egzekucyjnych na raty.

W związku z wnioskiem ubezpieczonej z dnia 7 sierpnia 2014r. oraz z dnia 26 sierpnia 2014r., pismem z dnia 8 września 2014r. ZUS zawiadomił ubezpieczoną, że z uwagi na brak kompletu dokumentów wymaganych w związku z ubieganiem się o zawarcie układu ratalnego, wniosek został pozostawiony bez rozpoznania.

Decyzją z dnia 22 kwietnia 2016r. (...) Oddział w C. odmówił ubezpieczonej umorzenia należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy w kwotach i za okresy wskazane w decyzji.

Ubezpieczona zaskarżyła powyższą decyzję.

Sąd ustalił, iż B. K. nie uregulowała należności z tytułu składek nie podlegające umorzeniu ani kosztów egzekucyjnych wskazanych w piśmie ZUS z dnia 13 sierpnia 2014r.

Do dnia 30 września 2015r. nie składała nowych wniosków o zawarcie układu ratalnego.

Powyższe Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego. Okoliczności faktyczne sprawy nie były kwestionowane przez strony, natomiast ubezpieczona wskazywała że doręczyła organowi rentowemu książkę przychodów i rozchodów za 2014r.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej nie zasługuje na uwzględnienie.

Warunki umorzenia należności z tytułu składek określone są w art. 1 ustawy z dnia 9 listopada 2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz.U. 2012r., pozycja 1551) w następującym brzmieniu:

Art. 1. 1. Na wniosek osoby podlegającej w okresie od dnia 1 stycznia 1999r. do dnia 28 lutego 2009r. obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności w rozumieniu art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych

1) która przed dniem 1 września 2012r. zakończyła prowadzenie pozarolniczej działalności i nie prowadzi jej w dniu wydania decyzji, o której mowa w ust. 8,

2) innej niż wymieniona w pkt 1

- umarza się nieopłacone składki na te ubezpieczenia za okres od dnia 1 stycznia 1999r. do dnia 28 lutego 2009r. oraz należne od nich odsetki za zwłokę, opłaty prolongacyjne, koszty upomnienia, opłaty dodatkowe, a także koszty egzekucyjne naliczone przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

2. W przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy wymienionej w ust. 1, wniosek o umorzenie składa płatnik składek.

3. W przypadku, gdy płatnik, o którym mowa w ust. 2, zakończył prowadzenie pozarolniczej działalności, wniosek o umorzenie składa osoba, o której mowa w ust. 1.

4. Wniosek o umorzenie można złożyć w terminie 24 miesiące od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

5. Jeżeli decyzję o podleganiu obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym lub decyzję o wysokości zadłużenia z tytułu składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne, o których mowa w ust. 1, Zakład Ubezpieczeń Społecznych wyda po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, wniosek o umorzenie można złożyć w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się tej decyzji, chyba że termin określony w ust. 4 jest dłuższy.

6. Umorzenie należności, o których mowa w ust. 1, skutkuje umorzeniem nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy za ten sam okres oraz należnych od nich, za ten sam okres, odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

7. Umorzeniu podlegają również należności, o których mowa w ust. 1 i 6, które do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy zostały rozłożone na raty i nie zostały opłacone do dnia złożenia wniosku o umorzenie. Należności te podlegają wyłączeniu z umowy o rozłożeniu należności z tytułu składek na raty. Warunek, o którym mowa w ust. 10, uważa się za spełniony po opłaceniu pozostałych należności objętych umową.

8. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję określającą warunki umorzenia, w której ustala także kwoty należności, o których mowa w ust. 1 i 6, z wyłączeniem kosztów egzekucyjnych.

9. W przypadku prowadzenia przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych albo wszczęcia po dniu złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1, postępowania w sprawie podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu określonego w art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy wymienionej w ust. 1 w odniesieniu do osób zgłoszonych do tych ubezpieczeń przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność albo spółki, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy wymienionej w ust. 1, postępowanie, o którym mowa w ust. 8, ulega zawieszeniu do dnia uprawomocnienia się decyzji w sprawie podlegania tym ubezpieczeniom.

10. Warunkiem umorzenia należności, o których mowa w ust. 1 i 6, jest nieposiadanie na dzień wydania decyzji, o której mowa w ust. 13 pkt 1, niepodlegających umorzeniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne,

Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz na Fundusz Emerytur Pomostowych, za okres od dnia 1 stycznia 1999r., do opłacenia których zobowiązana jest osoba prowadząca pozarolniczą działalność lub płatnik składek, o którym mowa w ust. 2, oraz należnych od tych składek odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

11. Niepodlegające umorzeniu należności, o których mowa w ust. 10, podlegają spłacie w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w ust. 8.

12. W przypadku, gdy w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w ust. 8, niepodlegające umorzeniu należności, z wyłączeniem składek finansowanych przez ubezpieczonych niebędących płatnikami składek, zostaną rozłożone na raty albo zostanie odroczony termin ich płatności, warunek, o którym mowa w ust. 10, uważa się za spełniony po ich opłaceniu.

13. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję o:

1) umorzeniu należności, o których mowa w ust. 1 i 6 - po spełnieniu warunku, o którym mowa w ust. 10, z uwzględnieniem ust. 7, 11 i 12, lub

2) odmowie umorzenia należności, o których mowa w ust. 1 i 6 - w przypadku niespełnienia warunku, o którym mowa w ust. 10, z uwzględnieniem ust. 7, 11 i 12.

14. W okresie od dnia złożenia wniosku o umorzenie do dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w ust. 13, postępowanie egzekucyjne ulega zawieszeniu. Do postępowania egzekucyjnego nie stosuje się art. 823 ustawy z dnia 17 listopada 1964r. - Kodeks postępowania cywilnego.

15. Bieg terminu przedawnienia należności, o których mowa w ust. 1, 6, 10 i 12, ulega zawieszeniu na okres od dnia złożenia wniosku o umorzenie do dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w ust. 13.

16. Od decyzji, o których, mowa w ust. 8 i 13, przysługuje odwołanie do właściwego sądu w terminie i na zasadach określonych w art. 83 ust. 2, 3 i 5-7 ustawy wymienionej w ust. 1.

17. Zakład Ubezpieczeń Społecznych niezwłocznie przekazuje decyzję, o której mowa w ust. 13 pkt 1, dyrektorowi oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jako organowi egzekucyjnemu, naczelnikowi urzędu skarbowego lub komornikowi sądowemu w celu wydania postanowienia o umorzeniu kosztów egzekucyjnych.

Powyższy przepis wskazuje na przesłanki umorzenia należności składkowych, które muszą zostać spełnione łącznie.

Jednym z koniecznych warunków umorzenia jest zgodnie z ust. 10 nieposiadanie na dzień wydania decyzji, o której mowa w ust. 13 pkt 1, niepodlegających umorzeniu należności wymienionych w tym przepisie, w tym m.in. należnych od niepodlegających umorzeniu składek opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego. Należności niepodlegające umorzeniu należności, o których mowa w ust. 10, podlegają (w myśl ust. 11) spłacie w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w ust. 8 tj. decyzji określającej warunki umorzenia. Względnie należy zawrzeć z organem rentowym umowę o rozłożeniu spłaty należności na raty (ust.12).

Ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, iż wydana w stosunku do ubezpieczonej decyzja z dnia 25 sierpnia 2014r. określająca warunki umorzenia należności składkowych, została doręczona ubezpieczonej w dniu 29 sierpnia 2014r. a zatem uprawomocniła się w dniu 30 września 2014r. Zatem 12 miesięczny termin do uregulowania należności niepodlegających umorzeniu upłynął w dniu 30 września 2015r.

Ze materiału dowodowego wynika również, że ubezpieczona na dzień 30 września 2015r. posiadała zaległości z tytułu składek niepodlegających umorzeniu – co do których nie została do tej daty zawarta umowa o rozłożeniu na raty. Nadto posiadała zaległości z tytułu kosztów egzekucyjnych wskazanych w piśmie ZUS z dnia 13 sierpnia 2014r.

Bezspornie ubezpieczona złożyła w organie rentowym w dniu 7 sierpnia 2014r. wniosek o rozłożenie na raty należności z tytułu składek nie podlegających umorzeniu. Nadto w dniu 26 sierpnia 2014r. ubezpieczona wniosła o rozłożenie na raty kosztów egzekucyjnych.

Wnioski ubezpieczonej nie zostały rozpoznane z uwagi na fakt, iż ubezpieczona nie złożyła kompletnej dokumentacji pozwalającej na ich rozpoznanie mimo, iż została o taką dokumentację wezwana pismem z dnia 13 sierpnia 2014r.

W dniu 26 sierpnia 2014r. ubezpieczona złożyła w ZUS niekompletną dokumentację, natomiast w toku postępowania sądowego ubezpieczona, na której spoczywa ciężar dowodu, nie wykazała, że przedłożyła w ZUS aktualny wyciąg z księgi przychodów i rozchodów za rok 2014.

Sąd zwraca uwagę, iż o pozostawieniu wniosku o zawarcie układu ratalnego bez rozpoznania, ubezpieczona została zawiadomiona pismem ZUS z dnia 8 września 2014r. a zatem na rok przed upływem 12 miesięcznego terminu do uregulowania należności niepodlegających umorzeniu bądź zawarcia układu ratalnego, który upływał 30 września 2015r. W tym czasie odwołująca nie tylko nie uregulowała zaległych należności ale też nie składała kolejnych wniosków o rozłożenie płatności na raty.

Ubezpieczona nie spełniła zatem wszystkich wymaganych przesłanek pozwalających na umorzenie zaległości wskazanej w treści decyzji określającej warunki umorzenia należności składkowych z dnia 22 sierpnia 2014r.

W konsekwencji należało podzielić stanowisko organu rentowego i uznać, że zaskarżona decyzja z dnia 22 kwietnia 2016r. jest prawidłowa.

Mając powyższe na uwadze, Sąd na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.

(-) SSO Jolanta Łanowy – Klimek